

JUSTIITS- JA DIGIMINISTEERIUM

Signe Viimsalu
Maksejõuetuse teenistus
signe.viimsalu@konkurentsiamet.ee

Meie 05.08.2026 nr 1-12/5755

Lugupeetud Signe Viimsalu

Maksejõuetuse teenistuse (MJT) analüüsi lõpparuande õigusanalüüs kinnitas, et MJT pädevused on seaduses ette nähtud ning piisavad teenistusele pandud ülesannete täitmiseks. Hindan lõpparuandes toodud ettepanekuid olulisteks ja soovin selle alusel valdkonna korrastamist.

Analüüsi üldise järelduse kohaselt ei ole MJT tegevus ning selle mõju võlgnike vara säilitamisele ja võlausaldajate huvide kaitsele olnud piisavalt selge ega mõõdetav. Samuti ei ole MJT taganud maksejõuetusega seotud juhtumite piisavalt tulemuslikku menetlemist.

Tähelepanuväärne on ka MJT avalduste alusel algatatud avalike uurimiste vähene arv. 2023. aastal algatati 14, 2024. aastal ainult 10 ja 2025. aastal 9 avalikku uurimist ehk kolme aasta jooksul kokku vaid 33 avalikku uurimist.

Tõsist muret tekitab analüüsi järeldus, et MJT loomise eesmärk ja teenistuse praegune tegevuspraktika ei ole kooskõlas. MJT loomisel seati keskele kohale järelevalve võlgniku ja tema lähikondsete tegevuse üle pankrotimenetluses.

Analüüsi kohaselt ei kajastu nimetatud eesmärk praktikas üheselt teenistuse igapäevases prioriteetide seadmises ega tööjaotuses. Eelkõige puudutab see teenistuse valikuid võlgniku ja tema lähikondsete tegevuse üle järelevalve teostamise ning pankrotihaldurite üle haldusjärelevalve teostamise vahel. Samuti jääb silma, et MJT-l puudub organisatsiooni sisemine strateegia, mis määratleks selgelt teenistuse eesmärgid, prioriteedid ja töökorralduse põhimõtted.

Kokkuvõtvalt ei ole teenistuse tegevuse tulemused paraku vastanud ootustele arvestades eraldatud ressursse ja teenistusele pandud ülesandeid.

MJT on oma tegevuses sõltumatu, teenistusel endal on oluline roll oma tegevuse planeerimisel MJTle seadusega pandud ülesannete täitmisel.

Käesolevaga palun 29. augustiks Teilt selgitusi järgmistele analüüsil välja toodud tähelepanekutele.

1. Kuidas tagate, et MJT haldusjärelevalve algatamine ja ajastus oleks edaspidi selgemalt pankrotimenetluse sisuliselt kriitiliste etappidega seotud (eelkõige halduri tasu ja kulude kontrolli osas) ning millised mehhanismid loote, et selle mõju hinnata?
2. Mida plaanite teha infosüsteemide osas võimaldamaks riskipõhist seiret, mustrite tuvastamist ja andmepõhist prioriteetide seadmist avalike uurimiste ettepanekute tegemisel ning sujuvat andmevahetust asjassepuutuvate osapooltega (kohtud, pankrotihaldurid).
3. Millised on MJT strateegilised eesmärgid organisatsiooni tasemel (nt MJT enda arengudokumendis) ning kuidas need saavad olema väljendatud kaalutlusõiguse rakendamise raamistikus?

4. Millal töötatakse MJT poolt välja kaalutusõiguse rakendamist toetav selge avalik raamistik, mis struktureerib avalike uurimiste algatamise avalduste sekkumise alused ning muudab need osapooltele paremini mõistetavaks. Ühtlasi tuleb sõnastada üldised põhimõtted ja kriteeriumid, mis aitavad eristada prioriteetseid, soovituslikke ja erandlikke sekkumisuhtumeid ning selgitada olukordi, kus eeldatakse teiste osapoolte esmast tegutsemist.
5. Kuidas on plaanis parandada koostööd eelkõige kohtute ja pankrotihalduritega? Kuidas tagate nimetatud osapoolte vahel selge praktilise rollijaotuse ja vastuste selguse ning kommunikatsiooni?
6. Mida olete teinud, et leppida kohtutega kokku MJT nn eelmenetluse juhtimise miinimumvajadused ja MJT poolt kohtule esitatavate avalduste detailsus, andmestruktuur (sh avaliku uurimise algatamise avalduste, ärikeelu taotluste puhul), et ühtlustada MJT-ni jõudva ja MJT poolt koondatava info kvaliteeti ning seeläbi toetada läbipaistvamat ja põhjendatumat kaalutusõiguse rakendamist kohtule tehtavate avalike uurimiste algatamise ettepanekute ja ärikeelu taotluste osas.
7. Millal saavad institutsionaalse järjepidevuse tagamiseks organisatsiooni protsessid ja protseduurid loodud ja dokumenteeritud?
8. Kuidas plaanitakse parandada ressursihaldust, st kuidas tagatakse, et ametikohad saavad täidetud, eelarvevahendid planeeritakse sisuliselt ning õigesti ja eelarvekasutus on eelduspärane?

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Liisa-Ly Pakosta
justiits- ja digiminister